

λαούς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἂφ' ἧς ἔχομεν γραπτὰ μνημεῖα περὶ αὐτῶν. Οὕτω δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ ἱστορία τῶν Χαλδέων καὶ τῶν Αἰγυπτίων προηγήται 4000—5000 ἔτη τῆς ἡμετέρας χρονολογίας, ἡ τῶν Κινέζων 2000 ἔτη ἐνώ ἡ τῶν λαῶν τῆς Ἀμερικῆς ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1492 μ. Χ. καὶ ἐκείνη τῶν λαῶν τῆς Κεντρῆς Ἀφρικῆς μόλις πρὸ 60 ἐτῶν.

Ἡ ἐφεύρεσις τῆς γραφῆς εἶναί τὸ πλεόν

κεφαλαϊῶδες γεγονός ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἀνθρωπότητος. Χάρη εἰς αὐτὴν, ὅτι ἀπεκλήθη ἀπὸ τῆς μιᾶς γενεᾶς δύναται νὰ μεταβιβασθῇ παρὰ εἰς τὰς ἐπομένας ἀντὶ νὰ παραμείνη ἡ στείρον ἢ ἄγνωστον, Ἡ πρόσοδος μέχρι τότε τόσο βραδεία, τόσον τμηματικῶς κατέστη συνεχῆς, ταχεῖα καὶ κατ' ἀρχὴν ἀπεριόριστος.

ΕΘΝΟΓΡΑΦΟΣ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο ΜΠΑΤΣΟΣ!

ΤΟΥ ALBERT EMILE SOREL

Τὸ Σάββατον μετὰ τῶν ἕξ καὶ τῶν ἑπτὰ εἶχαν συνήθειαν νὰ συγκεντρώνωνται εἰς τὸ Καφενεῖον τοῦ Ἐμπορίου γιὰ τὸ ἑβδομαδιαῖον του παιγνίδι. Ἦσαν τέσσαρες ἀχώριστοι: Ὁ Ποντινῆ, ὁ ἐνδοιαστικὸς γραμματεὺς τοῦ Δικαστηρίου, ὁ Βρεττό, τύπος εἰσπρακτορὸς, ὁ Κουρτετσόν, ὁ κύριος ὑπάλληλος τῆς ὑποδιοικήσεως καὶ ὁ Ρικιὲ ἐν ἀποστρατεῖᾳ ὑπασπιστῆς τῆς χωροφυλακῆς τὸν ὁποῖον εἶχαν συμφωνήσει μετὰ τῶν νὰ τὸν ἀνομάζουν «Καπετάνιε μου». Κατὰ κανόνα ἤρχοντο μαζί.

Μόλις εἰσῆρχοντο εἰς τὸ καφενεῖο τὸν γκαρσόνι ἔσπευδε νὰ καθάρισεν τὸ μαρμάρινον τραπέζι ποῦ τοὺς ἐφυλάσσετε πάντοτε εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης. Ἀμέσως μετὰ τὰ ποτὰ ἤρχιζαν τὸ παιγνίδι. Γύρω τοὺς οἱ ἄλλοι θαμῶνες ἔκαμναν κύκλον καὶ παρακολούθουν μὲ πάθος τὸ παιγνίδι τῶν κυρίων αὐτῶν.

Τὸ βράδν αὐτὸ δὲν εἶχαν προφθάσει νὰ καθήσουν καὶ τὰ χαρτιά ἦσαν μπροστὰ τοὺς

— Ποιὸς ἔχει σειρὰν νὰ μοιράσῃ; ἠρώτησεν ὁ Ποντινῆ.

Εἶχαν καθάρισεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν σειρὰν τοὺς διὰ νὰ ἀποφύγουν τὰς παρεξηγήσεις.

— Ἐγὼ ἔχω σειρὰν, ἀπήντησεν ὁ Βρεττό.

— Πῶς σεῖς; εἶπεν ὁ Κουρτετσόν. Ὁ Καπετάνιος ἔχει σειρὰν.

Αὐτὸς μὲ τὸ ρεβέρ τοῦ μανικιοῦ του ἐκαθάρισε τὰ μουστάνια του ποῦ ἄλλοτε θά ἤσαν ἀρκετὰ μεγάλα, ἐνῶ τώρα σύμφωνα μετὰ τὴν μόδα περιορίζοντο μόνον γύρω ἀπὸ τὴν μύτη του καὶ ἠρέσκεσθαι νὰ καταπλή τὸ φλέγμα του.

Συμβιβαστικὸς ὁ Ποντινῆ ἐπρότεινε:

— Ἐμπρὸς λοιπὸν, καπετάνιε μου μοίρασε τὰ χαρτιά.

— Συγγνώμην, ἀπήντησεν ὁ Κουρτετσόν, δὲν ἐπιτρέπω νὰ ἀμφισβητοῦν τὰς βεβαιώσεις μου.

Ἐἶχε τὸ ὕφος πολὺ ἐξηρεθισμένον.

— Ἐπιτρέπετε, ἀγαπητέ μου φίλε, ἐπεχείρησε νὰ τὸν καθησυχάσῃ ὁ Ποντινῆ, δὲν προτίθεμαι ποσῶς νὰ ἀμφισβητήσω τοὺς λόγους σου.....

Ὁ Κουρτετσόν, ποῦ ἐσέβετο εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου, ὀλόκληρον τὴν κρατικὴν ἐξουσίαν τῆς Γαλλίας τὸν διέκοπεν:

— Δὴν ἔχω τίποτε μὲ σᾶς.

Ὁφείλω νὰ τὸ δηλώσω ἀπεριφράστως. Τὰ ἔχω μὲ τὸν κύριον—ἔδειξε τὸν Βρεττό.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποῦ λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ ὑπαινίττεται, δεί...

— Δὲν ὑπαινίττομαι ἀπολύτως τίποτε, ἀπῆντησεν ὁ Βρεττό τοῦ ὁποίου τὸ πρόσωπον εἶχε κατακοκκινῆσῃ. Ἀπὸ τότε ποῦ ἐπῆρα τὸ παράσημον τοῦ φοίνικος, τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, δὲν ζητᾶτε παρά εὐκαιρία νὰ τσακωθῆτε μαζί μου.

— Ψυχραιμία! ψυχραιμία! ἤρθρωσε ὁ ἐν ἀποστρατεία ὑπασπιστής

— Ψυχραιμία, ὅταν εἶμαι προσβεβλημένος ἐφώναξε ὁ Κουρτετσόν, καὶ ἡμιγέροθη ἀπὸ τὸ κάθισμά του. Εἶχε ὑπηρετήσῃ εἰς ἓνα σύνταγμα ἰσπικιοῦ καὶ δὲν ἔπαιξε μὲ τὴν τιμὴν.

— Μὴ ταράττεσθε, ἐπενέβη πάλιν ὁ Ποντινῆ, ὁ Βρεττό ἐπλανήθη. Ὀλος ὁ κόσμος μπορεῖ νὰ πλανηθῆ.

Δὲν ἤθελε νὰ σᾶς προσβάλλῃ.

— Εἰ τότε ἄς μοῦ ζητήσῃ συγγνώμην!

— Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ κάμω ποτὲ, διεμαρτυρήθη ὁ Βρεττό ἐξαλλος. Τὴν συνειδησίῃ μου τὴν ἔχω μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν μου!

Ἀφῆνης ἀντήχησεν ὁ θόρυβος ἐνὸς μεγαλειώδους μπάτσου. Ἀλλὰ κατὰ μοιραίαν σύμπτωσιν τὸν ἐδέχθη κατάμουτρα ὁ ἀθῶος Ποντινῆ ποῦ ἦτο μεταξὺ τῶν δύο ἀντιπάλων. Οὐδέποτε ἄλλωτε τὸ Καφενεῖον τοῦ Ἐμπορίου ὑπέρξεν μάρτυς ἐνὸς τοιούτου σκανδάλου.

— Ἀποσυρθῆτε, κύριε, ἐδήλωσεν μὲ σοβαρότητα ὁ Ποντινῆ. Πρέπει νὰ λάβωμεν μέτρα ἐναντίον σας.

Ὁ Κουρτετσόν καταθυμωμένος ἐπῆγε εἰς τὸ ἄλλο μέρος τῆς αἰθούσης. Ἐλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ παραγγείλῃ καὶ ἓνα νέον ὀρεκτικόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Βρεττό καὶ ὁ ὑπασπιστῆς Ρικιὲ περιστοιχίσαν τὸν Ποντινῆ.

— Δὲν μπορεῖτε νὰ τὸ ἀφήσετε αὐτὸ ἔτσι ἐβεβαίωσεν ὁ Βρεττό. Πρέπει νὰ ζητήσῃτε ἱκανοποίησιν. Τὶ σκέπτεσθε καὶ σεῖς Καπετάνιε!

— Ὁ κ. Πόντινῆ ἀνῆκει εἰς τὸ Δικαστήριον, παρετήρησεν οὗτος. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ζητήσῃ ἀποκατάστασιν.

— Ἐπιτρέψατε, ἐδήλωσε ὁ Ποντινῆ ποῦ ἐγνώριζε νὰ στέκεται εἰς τὸ ὕψος τῶν περιστάσεων, ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐξηγηθῶ. Δὲν θὰ αἰσθανθῶ φόβον φυσικὰ πρὸ μιᾶς νομαχίας ἢν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἶμαι ἀντίθετός

της καὶ τὰ καθήκοντά μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ προσβάλλω τοὺς νόμους. Ἀλλὰ πρὸς κεῖται περὶ ἄλλου πράγματος. Ὁ Μπάτσος αὐτὸς ποῦ μοῦ καίει τὸ μάγουλο δὲν προωρίζετο γιὰ μένα. Τὸ χέρι ποῦ ἐκτύπησε παρεξέτρη ἀπὸ τὴν τροχίαν του.

— Σᾶς ἀφέωρα Βρεττό. Πρέπεινὰ θεωρῆτε τὸν ἑαυτὸν σας χαστουκισμένον καὶ ὄχι ἐγώ!

— Μὰ αὐτὸ εἶναι λιγάκι πολλὸ! ἀπῆντησεν ὁ Εἰσπράκτωρ, τοῦ ὁποίου τὸ πολεμοχαρὲς ὕφος κατέπεσεν ἀμέσως.

Σεῖς δέχεσθε τὸ κτύπημα, διότι οἰασθήποτε προθέσεις καὶ ἂν εἶχε ὁ κτυπήσας ἐπιτέλους τὸν μπάτσον τὸν ἐφάγατε σεῖς στὰ γερά καὶ ἀπὸ ἐμὲ ζητᾶτε νὰ κτυπηθῶ εἰς τὴν θέσιν σας. Σᾶν κοιλὸν παράξενον.

— Ἄς ἐκλέξωμεν ἓνα διαιτητὴν διὰ νὰ κανονίσῃ τὴν ὑπόθεσιν, εἶπεν ὁ Ποντινῆ ποῦ εἶχεν τὴν συνήθειαν τῆς διαδικασίας.

Διὰ τῆς κοινῆς συμφωνίας ἐξέλεξαν ὡς διαιτητὴν τὸν Ρικιὲ.

Αὐτὸς ἔξυσε τὸ κρανίον του, ἐζήτησε, ὀπως τοῦ ἐξηγήσουν καθαρὰ τὴν ὑπόθεσιν ποῦ τοῦ ἐφαίνετο ἀνετὰ μπερδεμένη, ἐξεροκοπάνησε: «Προφανῶς..... Οὐχ' ἤτεον ὄμως..... Συνεπῶς.....» ἔμαξε νὰ εὗρῃ τοὺς ἀρμόζοντας ὄρους διὰ νὰ διατυπώσῃ τὰς ἐρωτήσεις του, κατέπειε μίαν μπουκάλια νερό, παρήγγειλε μίαν ἄλλην καὶ ἐτελείωσε μὲ τὸ νὰ ἀπαγγείλῃ τὴν ἀπόφασίν του:

«Ὁ κ. Ποντινῆ ἐδέχθη ἓνα χαστουκί ποῦ προωρίζετο διὰ τὸν κ. Βρεττό. Τὸ γεγονός εἶναι προφανῶς λυπηρὸν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως καὶ ἀποδοκιμάζομεν αὐστηρῶς αὐτὴν τὴν κτηνωδίαν. Ἀμφότεροι οἱ κύριοι οὗτοι ἔχουν δικαίωμα εἰς ἐπανόρθωσιν. Οἱ σήμαρον κρατοῦντες νόμοι ἀπογορεύουσι εἰς πολίτας ἀβίους τοῦ ὀνόματος αὐτῶν νὰ κτυπῶνται μὲ τὰ δπλα εἰς τὰς χεῖρας. Ὅθεν προτείνω νὰ παρακληθῆ ὁ κ. Κουρτετσόν νὰ θελήσῃ νὰ δεχθῆ εἰς ἀντάλλαγμα καὶ ἐξνώπιον μαρτύρων ἓνα σκαμπίλι. Μετ' αὐτὸ ἡ ὑπόθεσις θὰ ἐξη κανονισθῆ.

Ἐδέχθησαν τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν τὸν συντάκτην τῆς εἰς τὸν Κουρτετσόν. Ἦτο ἡ σειρά τοῦ ὑπαλλήλου τῆς αὐτοδιοικήσεως νὰ σκεφθῆ. Ἐσκεφθῆ τὴν προαγωγὴν του ποῦ θὰ ἔθετε ἐν ἀμφιβόλῳ μιὰ τῶσον ἀηδῆς ἱστορία. Ἐξ ἄλ-

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

λου τὰ ποτὰ τὰ ὁποῖα μέχρις ὥρας εἶχε καταπατεῖ τὸν καταπερᾶναν καὶ ἔκρινε, διδὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴν Γαλλικὴν κοινωσίαν ἐνὸς ὑποδειγματικοῦ οἰκογενεῖαρχου, τῶρα μάλιστα ποῦ ἦτο ἐκτεθειμένη εἰς τίσας κινδύνους.

— Πλησιάζατε, κύριοι,, εἶπεν σοβαρῶς εἰς τοὺς θαμῶνας τοῦ καφενείου ὁ ὑπασπιστής *Ρικιέ,

Ὁ Κουρτετσὸν κατάρρυθρος ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Ποντινὴ ποῦ ἦτο ὠχρώτατος.

— Ἐν τάξει κύριοι; ἠρώτησε ὁ διενθύνων τὸν ἀγῶνα.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὁ Βρετὸ ἐτένωσε τὴν κεφαλὴν του διὰ νὰ ἴδῃ καλλιτερον καὶ τὸ χέρι τοῦ Ποντινὴ τὸν ἔθιξε κατάμουτρα. Ὡπισθοχώρησε χωρὶς νὰ σκεφθῆ νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τοῦ ἐπιδρομέως του, Ὁ *Ρικιέ ἐπωφελήθη τῆς γενικῆς καταπλήξεως. Διέταξε σιωπὴν εἰς ὅλους.

— Κύριοι, ἐπρόφερε μὲ ἐπισημότητα. Ἡ ἀκουσία αὐτῆ πλάνη θέτει ὀριστικῶς τέγμα εἰς τὴν συζήτησιν.

Ὁ κ. Ποντινὴ ἐδέχθη κατὰ πρόσωπον τὸ χαστούκι ποῦ προωρίζετο διὰ τὸν κ. Βρετὸ καὶ ὡς ἀκριβῆς ἀνθρωποστοῦ τὸ ἀπέδωκεν.

Ἐνθουσιασμένοι οἱ θαμῶνες ἐχειροκρότησαν καὶ ὁ Ποντινὴ ἀνελύθη εἰς συννώμας πρὸς τὸν Βρετὸ, ὁ ὁποῖος ἐδέχθη πάλιν παρρημοίας ἀπὸ τὸν Κουρτετσὸν, τὸσον ποῦ τὸ διακοπὴν παιγνίδι ἐπανελήφθη καὶ ἐκείνο τὸ βράδυ οἱ κύριοι μας δὲν ἐπέστρεψαν εἰς τὰ σπήτια τους παρὰ περασμένας ἐν γέα.

Διηγούνται ἀκόμη εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν.

A. E. SOREL

— Διάρκεια τῆς ζωῆς τῶν ζώων.

Κροκόδειλος 300 ἔτη— Ἐλέφας 200—Κὸ μᾶς 100— Ἴππος 50—Κύων 28—Γαλῆ 22,

— Ἐὶ καὼνίζει ἡ Γερμανία.

Κατὰ τὸ 1923 ποῦρα 2.319.274.000 καὶ σιγάρα 21.282.663.000,

Κάποτε ἐπισκέφθη τὸν διάσημον ποιητὴν Γκριλπάρτσερ ἕνας νέος καὶ τὸν παρεκάλεισε νὰ τοῦ συνθέσῃ ἕνα ποίημα διὰ τοὺς χωριστοὺς γάμους τῶν γονέων του. Ὁ Γκριλπάρτσερ εἰς τὸν ὅποιον ἤρесе τὸ ἦθος τοῦ νέου ἐδέχθη καὶ ἔστειλε μὲ ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὸν ἐπισκέπτην του ἕνα ἀνάλογον ποίημα. Ἀφοῦ παρήλθε μίαν ἑβδομάδα ὁ νέος ἐπεσκέφθη πάλιν τὸν ποιητὴν διὰ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος του, καθὼς εἶπεν. Ὁ ποιητὴς ἠρνήθη νὰ δεχθῆ τίποτε, τὸν ἠρώτησε μόνον, ἂν τοῦ ἤρесе τὸ ποίημα. Σαστισμένος ὁ νέος ἐσώπησε πρὸς στιγμὴν. Ἐπειτα ὅμως εἶπεν: «Πολὺ ὠραῖον ἦτο, εἰς τοὺς στίχους σας δὲν ἔχω τίποτε νὰ προσάψω, κύριε φῶν Γκριλπάρτσερ. Μόνον ὀλίγον μακροὶ ἦσαν, Ἄ ξυῦρετε ἔδωκα τοὺς στίχους καὶ μοῦ τοὺς ἐγάρωξαν ἐπάνω εἰς τῆς τούρτες!

Ὁ Λόρδος Ἀσμπουρν ἦτο μίαν γνωστοτάτην προσωπικότητος τῆς Ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας ὄχι μόνον διὰ τὴν κολοσιάναν περιουσίαν του, ἀλλὰ καὶ τὴν μεγάλην φιλαργυρίαν του. Κάποτε ἐπεσκέφθη μίαν φιλανθρωπικὴν ἀγοράν. Ἡ κόμησσα Μέτερνιχ προσεπάθησε νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀγοράσῃ κάτι τι διὰ τοὺς πτωχοὺς, «Δὲν θέλετε νὰ μοῦ ἀγοράσητε αὐτὴν τὴν σιγαροθήκην;» Ὁ Λόρδος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν του καὶ εἶπε: «Εὐχαριστῶ, Δὲν καπνίζω ποτέ μου»

— «Ἄλλὰ τότε μήπως αὐτὸν τὸν κονδυλοφόρον;»

— Λυποῦμαι ἀκόμη περισσότερο, ἀλλὰ δὲν γράφω.

Αὐτὸ τὸ κάμνει ὁ γραμματεὺς μου.

Ἡ κόμησσα τότε τοῦ προσέφερε μίαν μπομπονιέραν,

«Τότε αὐτὸ τὸ θαυμάσιον κυτίον;» ἠρώτησε — Εὐχαριστῶ πολὺ, ἀλλὰ τὰ γλυκίσματα δὲν δύναμαι νὰ τὰ ὑποφέρω!

Γελῶσα τότε ἡ κόμησσα τοῦ προσέφερε ἕνα καρτονάκι μὲ σαπούνια.

«Ἄλλὰ θὰ πλένεται ἀσφαλῶς ὁ Μυλόρδος;»

Καὶ τώρα δὲν ἔμενε τίποτε ἄλλο εἰς τὸν φιλάργυρον ἀπὸ τοῦ νὰ πληρώσῃ ἔστω καὶ δυστροπῶν τὴν ἀρετὰ ξυνήν τιμὴν ποῦ ἐζητήθη.